

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 2nd, 1879.

No. 131 — 8th — VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, THURSDAY, JULY 6, 1944 — ČETRTEK, 6. JULIJA, 1944

Tel: CHelsea 3-1242

NEMCI V POPOVNI ZMEDI

Vsled zelo naglega prodiranja rdeče armade — proti Vilni napredujejo Rusi po 26 milj na dan — so Nemci v velikem strahu. — Berlinski radio poroča, da se Rusi pripravljajo na silen napad južno od Dvinska.

Skandinavski brzojavni urad, ki je pod nemško kontrolo, naravnost pravi:

“Rdeča armada je v zadnjih 24 urah razvila pritisk, ki ga ni mogoče več zadržati. Rusko prodiranje proti zapadu se ne preneha nadaljuje in Nemci njihovih oklopnih čet ne morejo ustaviti.”

Ker so se Nemci bali, da bo prva ukrajinska armada maršala Zukova pričela prodirati ob južni strani Pripetskih močvirij, so se umaknili iz Kovela, kjer se stikata južna in osrednja fronta.

Berlinski radio naznanja, da Rusi zbirajo močno armado južno od Dvinska in da se pripravljajo na silen napad.

Poročilo iz Stockholma pravi, da so iz Vzhodne Prusije preseleli 15.000 nemških civilistov.

Neko drugo poročilo pravi, da okoli 40.000 nemških beguncev beži iz Poljske in baltskih držav proti Koenigsbergu. Nemci tudi odhajajo iz Letške. Nemški krogi v Stockholmu pravijo, da bodo morali Nemci zapustiti vse baltske države.

Največjega pomena je nemški umik od Kovela in nemški radijski komentator Ernest von Hammer pravi o tem: “Nemškega umika Rusi niso opazili in je bil izveden v namenu, da zavamejo Nemce nove postojanke in da morejo zbrati bolj gibljive rezerve.” To pojasnilo je sledilo naznanilu, da se maršal Zukov na jugu Pripetskih močvirij pripravlja na ofenzivo vspretno z ofenzivo maršala Rokossovskega severno od močvirij, kjer rdeča armada prodira proti Baranoviču.

Vilno ogrožate armadi generala Bagramiana in generala Černijahovskega. Tri dni so Nemci srdito branili Mologečno, toda včeraj je general Černijahovski mesto zavzel in Černijahov je oddaljen od Vilne samo še 40 milj, Nemci pa poročajo, da je rdeča armada na severovzhodu oddaljena od Vilne le 25 milj.

Na severu Rusi neprestano prodirajo dalje v Finsko in so včeraj zavzeli več velikih krajev.

Na poljski fronti je nemška armada generala von Buscha popolnoma zdrobljena in je sedaj samo vprašanje, kako daleč bodo mogli Rusi iti, predno se nekoliko oddahnejo.

V neki ofenzivi v pričetku letošnjega leta so Rusi v 26 dneh napravili 280 milj, v sedanji ofenzivi pa so v 14 dneh napredovali 200 milj.

NEMCI ZAPUSTILI KOWEL

Berlinski radio je včeraj naznanil, da je nemška armada zapustila ves okraj Kowel v stari Poljski, zapadno od Pripetskih močvirij, iz katerega predela Rusi že dalje časa niso ničesar poročali.

Ruske čete so se izkrcale na petih finskih otokih severno od Narva zaliva. Berlinski radio pravi, da so Finci osvojili dva otoka, na tretjem otoku pa so v teku ludi boji.

DVE ARMADI PROTI LETSKI IN LITVI

Dve silno močni ruski armadi prodirata proti Letski in Litvi v tako velikem obsegu, da bosta obe baltski deželi zasedli v tleh ali štirih dneh. Ogrožata tudi staro poljsko mesto Vilno. Poročila s fronte pravijo, da Nemci nikakor ne morejo zadržati Rusov, ki prodirajo proti Letski in Litvi. Ruski aeroplani so bombardirali Vilno.

Prva baltska armada generala Ivana Bagramiana po dolini Dvine potiska Nemce proti Dvinsku, ki je veliko železniško križišče v jugovzhodni Letski. Malo nižje proti jugu pa tretja beloruska armada generala Ivana Černijahova prodira proti Vilni na Poljskem in proti Kaunasu, glavnemu mestu Litve.

Berlinski radio priznava, da rdeča armada tako naglo prodira, da se pogosto veliki nemški oddelki znajdejo daleč v ozadju ruske bojne črte.

London poroča, da je rdeča armada oddaljena od letške meje še komaj 10 milj, od meje Litve pa 17 milj.

Včeraj so bili nekateri od-

NEMIRI V JUŽNI AMERIKI

Iz južnoameriških republik Honduras in Nicaragua prihajajo poročila o resnih nemirih in baje sta predsednika obeh dežel odstopila.

Brzojavka iz El Salvadorja na list “Prensa Libre” v Costa Rici poroča, da je predsednik Honduras general Tuburcio Carias Andino odstopil in je izročil vladne posle podpredsedniku Abrahamu Williamsu. Kmalu zatem je radio iz El Salvadorja sporočil, da se je dvignila vstaja proti nikaraguskemu predsedniku Anastasio Somoza in da njegov odstop pričakujejo vsak čas.

Vzroki vstaj v Nikaragui in Hondurasu niso popolnoma znani. V sosednji državi Guatemali se je pred tedni dvignil narod in predsednik Jorge Ubico je odstopil.

General Federico Ponce, ki pripada vojaški junti in ki je prevzel vladu v Guatemali, ko je Ubico odstopil, je bil izvožen za začasnega predsednika, ki mora v šestih mesecih razpisati splošne volitve.

General Federico Ponce, ki pripada vojaški junti in ki je prevzel vladu v Guatemali, ko je Ubico odstopil, je bil izvožen za začasnega predsednika, ki mora v šestih mesecih razpisati splošne volitve.

General Federico Ponce, ki pripada vojaški junti in ki je prevzel vladu v Guatemali, ko je Ubico odstopil, je bil izvožen za začasnega predsednika, ki mora v šestih mesecih razpisati splošne volitve.

Izgube prekašajo izgube v prvi svetovni vojni

Uradno je bilo v Washingtonu naznanjeno, da ameriške izgube v sedanji vojni že prekašajo izgube v prvi svetovni vojni.

V tej vojni, ki traja že 31 mesecev so imeli Amerikanci izgub 261.541, v prvi vojni, ki je trajala 19 mesecev, pa — 259.735.

V tej vojni: 56.772 mrtvih, 107.938 ranjenih, 55.903 pogrešanih in 40.928 ujetih.

V prvi vojni: 53.878 mrtvih, 201.377 ranjenih in 4.480 ujetih.

Trgovske zračne črte

Včeraj je bilo v Washingtonu rečeno, da bo zračni promet proti koncu letošnjega leta dosegel svoj višek v zgodovini letalstva, ako bo dovolj delovnih moči.

delki rdeče armade oddaljeni od Vilne komaj 60 milj in poročila ne omenjajo, da bi se Nemci kaj posebno upirali.

Najmočnejši so Nemci ob 66 milj dolgi cesti med Vilno in Mologečno. Ob tej cesti se na več krajih bijejo silni boji.

Rusko poročilo naznanja, da je bilo včeraj osvojenih najmanj 900 objudjenih krajev, med njimi 40 na Finskem, kjer se Finci pod pritiskom rdeče armade stalno umikajo od Petrozavodsk proti severu.

Američani zavzeli 20 vasi

Amerikanci so z bajoneti in ročnimi granatami vdarili skozi La Haye du Puits v južni del mesta, so zasedli železniško postajo in napredovali dve milji in pol.

Druge ameriške čete, ki prodirajo v notranjosti Francije od Carentana, so se približale železniškemu križišču Periers na pet milj, so zavzele Raffo-ville, medtem ko se v zavezniškem polkrogu bijejo vroči boji za Caen.

Kanadčani so izgubili Carpiquet letališče, toda še drže tri milje oddaljeno mesto Carpiquet.

Amerikanci so presekali ceste, ki peljejo v La Haye du Puits od dveh strani, en oddalek pa je prodiral med mestom in močno utrjenim gozdom Mont Castre, dve milje proti vzhodu ter prišel pet milj do Bessaya, ki leži ob cesti, ki pelje proti jugu do Brittany polotoka.

Amerikanci, ki prodirajo ob zapadnem obrežju, so v 24 urah zavzeli nad 20 vasi. V La Haye so vdrli od severa ob St. Saver-Le Vicomte cesti, ki teče med dvema utrjenima hriboma v Bois d'Etencin Forest. Da obdrže La Haye, so Nemci proti Amerikancem prvič poslali svoje velike Tiger tanke, toda napad je bil odbit.

Poznejša poročila naznanjajo, da je La Haye najbrže že popolnoma v ameriških rokah, kajti največji adpor je bil na železniški postaji, ki je padla ob 10.09 dopoldne. Ostali boji so se bili po razvalinah mest, ki so ga porušili zavezniški topovi in zračne bombe.

Zavezniško poročilo, ki je bilo izdano že pozno ponoči, naznanja, da so Amerikanci še dalje napredovali ob obali na-

vzlic močnemu sovražnemu odporu. Poročilo tudi naznanja, da je bil zavzet Neufmesnil, poldrugo miljo severno od La Haye du Puits.

Okoli Caena se Nemci še vedno trdovratno branijo, toda zavezniške postojanke pri Carpiquetu so trdne.

Prednje straže generala Omarja N. Bradleya že vrtajo v silno močno sovražne postojanke v gozdovih Monte Castre in so zavzele eno utrdbo na hribu št. 122 in so pri tem napredovale ponoči eno miljo. Gozd

Mont Castre je gorska planota, 363 čevljev nad morsk gladino.

V torek je pri Caenu nad 40 nemških tankov pričelo protinapad na kanadske postojanke na Carpiquet letališču, kjer so Kanadčani držali dva hangarja, Nemci pa so se branili v uradniških poslopjih. Slednjič so se Kanadčani umaknili iz obeh hangarjev pod zaščito zavezniškega artilerijskega ognja v Carpiquetu ter so postavili novo črto na polju 600 jardov proti zapadu.

NEMCI V ITALIJI VEDNO MOČNEJŠI

Amerikanci so dospeli v predmestje Rosignana, 12 milj po zračni črti južno od Livorna, toda nemška obramba postaja vedno močnejša in vedno več nemških tankov in težkih topov prihaja s severa proti fronti pete armade generala Clarka.

Tudi angleška osma armada, ki prodira proti Anconi ob Jadranu, se mora boriti po zelo težavni pokrajini in proti vedno močnejšemu sovražnemu odporu.

Na osrednji fronti so Francozi dospeli tri milje onstran Siene in se približali Florenci na okoli 28 milj, ki je sredi gotoske obrambne črte.

Osma armada je v hudem dežju zavzela Castelnuovo Berardenga, 8 milj in pol vzhodno od Siene; obenem je tudi zavzela nek kraj, v katerem se steka pet cest pet milj jugozapadno od Arezzo.

Cesta Siena-Arezzo je bila prebita na več krajih.

NESREČA V RUDNIKU

V nekem rovu Powhatan Coal Company, 14 milj južno od Bellaire, O., je nastal požar, ki je zajel 40 do 50 rudarjev.

Uradniki družbe so mnenja, da so rudarji še vedno živi in da se bo rešitljem posrečilo požar pogasiti. Včeraj ob eni popoldne se je s stropa rova odtrgala plast kamenja, vsled česar so bile pretrgane električne napeljave in nastal je kratek stik, ki je zanetil požar. Okoli 150 rudarjev se je še pravočasno rešilo.

Delavci, ki dobivajo pokojnino, zamorejo istočasno delati v tovarnah za vojne potrebe

Zvezini urad za “socialno zavarovalnino”, oziroma urad, ki skrbi za to, da dobivajo ostareli delavci, oziroma oni, ki so nad 65 let stari, pokojnino, naznanja, da ti delavci, ako so zaposleni pri podjetjih, v katerih se izdelujejo vojne potrebine, bodo tudi v nadalje dobivali omenjeno pokojnino poleg plače, katero dobivajo pri omenjenih podjetjih.

Glasom zakona ljudje, ki dobivajo pokojnino, oziroma “social security”, ne morejo biti istodobno zaposleni pri podjetjih, katera izdelujejo vojne potrebine, toda, kakor se sedaj javlja, je ta zakon za imenovanje delavce začasno razveljavljen.

Elliott Roosevelt se ženi

Mrs. Franz Rosebush je naznanila, da se je njena hči capt. Ruth Briggs, ki je v Women Army Corps (WAC), zaročila s polkovnikom Elliottom Rooseveltom, predsednikovim sinom, ki je bil že dvakrat ločen.

Capt. Ruth Briggs je prišla v Anglijo v novembru 1942 s prvim oddelkom WAC, ki je prišel v Anglijo. Roosevelt se je s svojo zarochenko seznanil na konferenci v Casablanci, kjer je bila Miss Briggs tajnica na konferenci. Sedaj je v Angliji tajnica generala Walterja Bedella Smitha, šefa generalnega štaba generala Eisenhowerja.

Tudi polkovnik Elliott Roosevelt je v armadi v Angliji.

KUPITE EN “EXTRA” BOND DANES!

Ej, Adolf... kam pa zdaj!

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavens Publishing Company, (A Corporation)
Frank S. Slavens, President; Joseph S. Slavens, Treasurer; Joseph S. Slavens, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
215 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO;
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.
"GLAS NARODA", 215 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1242

PISMO OD SINA

Radije govor Prof. Boris Furlana (8.5.1994, v slovenščini).

Nedolgo tega in skoraj istočasno sem prejel dve pismi, poslani iz različnih krajev. — Eno je od hčerke v New Yorku, druga od sina-partizana, ki je na položaju. Hčerka opisuje dan po snežni vihur, ki je divjala po New Yorku: "Sonce sije jasno, se je sneg po ulicah, a v zraku že diši po spomladi. Se je sovražnik v naši deželi, a v zrakcu že diši po svobodi. Pesem naših ljudi odmeva po vsem svetu in mu oznanja, kako kora nova rod samozavestno v bojišo in lepšo bodočnost." Sin-partizan pa mi piše: "Ko sem dal nabitnik na rame in so zaropotali gojzarji po kraškem kamenju, tedaj se mi je nekakako zadelo, da sem prelomil s starim ter da se je začelo drugo življenje. Nič več ni nemških uniform. Povsod zastavni tovariši v uniformah z zvezdo na Titovki. Povsod krepi vedri obraz, polni vere v zmago. Prisrčno, katero je četa po ločila včeraj zvečer, je doživljajo, ki ga ne bom nikdar pozabil. Sredi Evrope, terorizirane od nemških okupatorjev, si je mali narod pridobil toliko svobode, da more svobodno zborovati pod zaščito svojih brigad, svobodno peti svoje pesmi, ki done iz gore v goro, SS-ovcem na vseh krajih."

Da bo njegovo maščevanje kar najbolj nazorno ohranjeno za poznejše rodove, je Mussolini ukazal usmrtitev filmati.

Pod fašistično vlado je bilo mogoče za denar dobiti vse. Nekdo je izdal več milijonov lir, da bi rešil grofu Ciano življenje in sicer na podlagi postave, ki določa, da se smatra, da je postavil zadoščeno četudi je obsojenec šest minut po izdani povelju za usmrtitev, še vedno živ. Hotel je todaj podkupiti vojake, da bi streljali "krivo", tako da bi bil Ciano mogoče samo malo ranjen, bi bil šest minut po danem povelju še živ in bi bil rešen, postavi pa bi bilo pri vsem tem zadoščeno.

Film natančno kaže zadnje trenutke grofa Ciana. Bil je popolnoma zlomljen in so ga morali nesti na morišče. Ko je hotel dati povelje vojakom, da streljajo, se je Ciano s hitro kretnjo vrgel na levo. Ali se je s tem hotel izogniti kroglijam?

Dognana stvar je, da so bili izdani milijoni, da bi bil Ciano rešen. Toda eden je bil, ki je bil neizprosno, ni poznal usmiljenja in je bil trden v svojem sklepu, da je postavil zadoščeno. To je bil načelnik policije v Rimu, Pietro Caruso, ki je šel nalašč zato v Verono.

Film kaže, kako je Caruso potegnil revolver, napol petolina in oddal na grofa Ciana strel, ki mu je ugasnil življenje.

Grof Ciano, fašistični lakozivec, ki se je igral z usodo svoje domovine, na svojji poti ni kazal nikakega junaštva; umrl je kot največji bojazljivec.

Za njegovo smrtjo je bilo neodpušljivo maščevanje Benita Mussolinija, njegovega tasta. Mussolini je zahteval smrt za svojega zeta, ker je na seji najvišjega fašističnega sveta v noči od 24. do 25. julija 1943 z 18 drugimi člani najvišjega fašističnega sveta glasoval za Mussolinijevo odstranitev.

Grof Dino Grandi je stavil predlog, da se povabi kralja Viktorja Emanuela, da prevzame poveljstvo nad talijansko armado. Dino Grandi je pravočasno pobegnil iz Italije in tudi nekateri drugi, ki so glasovali proti Mussoliniju. Med njimi, ki niso hoteli ali pa niso mogli zapustiti Italije, so bili grof Ciano, maršal Emilio de Bono, Carlo Pareschi, Giovanni Marinelli in Luciano Gottardi. Vsi so bili vstreljeni. Šesti obtoženec Tullio Cianetti, se je na obravnavi dobro izrazil o Mussoliniju in fašizmu in je bil obsojen na 30 let ječe.

Sodba je bila 8. 9. in 10. januarja v gradu Vecchio v Veroni, ki je bil sezidan leta 1235 blizu Dioclecijanovega amfiteatra, kjer je živel nekdanji Teodorik Veliki. To je kraj, ki je videl mnogo zgodovine, toda največja tragedija se je dovršila 10. januarja 1944.

(Nadaljevanje sledi.)

Učinke sprostitve latentnih ljudskih energij so naši sovražniki, zunanji in notranji, vedeli na lastni koži, in dobro se zavedajo nevarnosti, ki jim preti. Novi princip skrajne aktivizacije in mobilizacije vseh ljudskih energij mora iz osnov preobraziti strukturo družbe in ustvariti doslej neslutene pogoje materialnega napredka in duhovne veličine. Za napredek človeških družb bo ta princip imel iste učinke, kakor bi ga imelo v naravoslovju odkritje principa sprostitve atomske energije.

S silo in zvijačo bodo naši sovražniki, zunanji in notranji, storili vse, da zopet zavladajo sproščenim ljudskim energijam in zavarujejo, sebi v korist in narodu v škodo, položaje, ki se v legalni terminologiji imenujejo pridobljene pravice. Naši sovražniki upajo, da se jim bo z različnimi fintami posrečilo narod uspavati in potlačiti sproščene energije v neke lazi-pravne prekane. Toda nizkotna igra ne bo uspela. Po dolgem razporedju nasmisla, zabod in zmot, po mnogih dejanjih intelektualne ter kolektivne krivde in še več nespameti, ki oznamujejo našo preteklost, je slovenski narod končno dozorel. V strahotnih preizkušnjah sedanjosti si med grmenjem topov in s puško v roki gradi lastno državnost, in ramo ob ramo z junaki narodi Jugoslavije, skupen dom vseh Jugoslovancev.

SEDJAH LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja **Louis Adamič-a**

ZA CENO \$2.50 ZA SVETEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je središča pozornosti vseh ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanjih vojnih pomanjkljivosti evropskim narodom. In vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljeni v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najboljše državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Zdržene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega glajsa in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogli naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in je priporočljiva vsakemu, ki razume angleščino.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiho stroje milijonov... Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevniki o tej knjigi.

Pri naročbi se pošljete naslednjega kupona

Pošljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):

Moje ime

St., ulica ali Box št.

Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Mussolinijevo maščevanje

RUSKI VOJAKI IN NEMŠKE LAŽI

London, 28. junija, (ONA)

— Iz francoskega vira se je danes izvedelo, da pokušajo nemški oficirji v Franciji pridobiti ruske vojake, da bi se borili proti zaveznikom, s tem da jim pripovedujejo o skrivnem paktu med Rusijo in Nemčijo. Pravijo, da je možno, da nekateri Rusi popolnoma odrezani od zunanega sveta in od domačih novic, ker ne razumejo zaveznikov radijo oddaj, verjamejo, kar jim Nemci povedo.

Nekateri ruski jetniki, ki so bili prisiljeni na grožnjami ali pa na kak drug način nositi nemško uniformo, imajo neverjetne plače do 100 frankov na dan in hrano, pravijo francoski viri. Vkljub tem ukrepom, pa je za Wehrmacht težje iz dneva v dan držati ruske jetnike v vrstah, ko se ruska armada premika proti zapadu.

Poudarjajo pomanjka nje nemških delavskih sil, je bilo opaziti vedno več tujih elementov v nemških garnizijah v Franciji od časa invazije. V enem mestu so našli osem narodnosti, celo 18 Kitajcev je bilo uvrščen. Večina je seveda Poljakov, Rusov, in Hrvatov, katerih opravilo se ni znano, to se pravi, če morajo delati za fronto ali v zaledju.

CITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo radno dopolniljanje lista, lahko grede upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če je mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVLILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu nepotrebne stroške?

Rojake prosimo, ko pošljete za naročnino, ako je vama le privočno, da se poslužujete —

UNITED STATES

oziroma

CANADIAN

POSTAL MONEY ORDER.

slavomov. Ali je res mogoče, da nekateri kratkovidneži še vedno ne vidijo veličastja tega, kar ustvarja narod na terenu, in alj so res še nespametneži, ki menijo, da se more kolo zgodovine zopet zasukati v obratno smer in da se bo slovenski narod, dozorel v trpljenju in preizkušnji v borbi, zopet vrnil na stopnjo ponižanega ljudstva, pasivnega objekta in neaktivnega subjekta zgodovine? Enohom obžaloval do kraja svojega življenja: da v največjačnejšem trenutku slovenske in slovanske zgodovine nisem na terenu. Že dolgo je tega, da sem stavil svoje skromne sile kot navaden vojak na razpolago maršalu Titu. Trdno upam, prijatelji, da bom še pred koncem borbe z vami.

ZANIMIVOSTI KAMPANJE ZA 5. POSOJILA

Največji War Bond, ki je dolga 20 čevljev in visok 40 čevljev, — in je natančna replika 100 dolarskega bonda, je bil razstavljen v detroitškem Grand Circus Parku za izpodbudo petega vojnega posojila.

Motoristi v približno ducat mestih v West Virginiji so je zmo gođurjali, ko so našli zadaj na avtomobilih rdeče biške. Zelo so se oddahnili, ko so brali listke ter zvedeli, da na mestu na sodišče za prekršitev voznih navodil, so samo naproseni, da naj grede na najbližje War Bondske stojnico in takoj kupijo bonde za Peto vojno posojilo. To stvar je izvedel Bratovski policijski red kot svoj prispevek k kampanji za Peto vojno posojilo.

Mary Williams, črna tovarniška delavka v Chicago, je kupila bonde za 2,000 dolarjev od 3,201, ki ji jih je dala Illinois Industrial Commission za izgrubo roke medtem, ko je rešila sodelavca gotove smrti v stroju. Pri rešitvi je bila Maryina roka strta, tako da so jo morali odrezati.

Sam Robin, 42, ki prebiva v Hinds County Home, v Mississipi, je kupil 25 dolarski bond z 1,875 penijev, ki so mu jih obiskovalci vrgli zadnjih 12 let. Sam je v premikajočem se stolu od svojega 10. leta. Nima nobene premožnine niti dohodka. Danes so mu obiskovalci dali dodatnih 200 penijev, ko so izvedeli, da hoče kupiti nov bond.

Napredujoč pokop Hitlerja in Tojra se vsi v Allegany County, kjer imajo načrt za presego svoje kvote, ki je 3,000,000 dolarjev v Petem vojnem posojilu. Ene glavnih ulic v Cumberland, glavnem mestu county, je bila zaprta, in označena kot kvotni termometer. Na enem koncu sta dva groba z napisom "Hitler in Tojro", in na drugem sta dve žrni smrekovi rakvi, ki vsebujeja njihove ostanke. Ob istem času, ko poročajo o prodaji bonrov, premikajo krsto proti grobovom, da bodo položeni v zemljo z izdelanimi ceremonijami, ki bo cilj dosežen.

Njegovo srce

— Ah, gospodična, moje srce pripada vam...

— To ste rekli oni dan tudi moji prijateljici.

— Da, toda ona ga ni hotel.

RAZGLEDNİK

NAPREDEK DELAVSKIH UNIJ

Med nešteti tisoči delavcev, ki so zaposleni v Portlandu, Ore., je nedvomno tudi veliko število Jugoslovancev, ki so zaposleni v imenovanem kristjanškem mestu pri delu, ki je v neposredni zvezi z vojnimi potrebščinami. Med temi našimi ljudmi je gotovo tudi mnogo rojakov, ki so člani lokalne unije št. 72, katera spada k "bratovski izdelovalcev parniških kotlov" (Brotherhood of Boilermakers), katera bratovščina je taka, zopet član A. F. of La.

Pa tudi ako naši rojaki ne žive baš v mestu Portland, Ore., je med njimi gotovo mnogo takih, ki vedo o takozvani "marmorjevi palači", ki je last omenjene unije, in je vredna \$250,000.00. Imenovana unija št. 72, je največja delavska unija te vrste, kajti ta organizacija ima nekaj nad 50,000 članov.

Tamošnje ladjedelnice so tekom vojne postale nekaka privlačna sila delavcev iz vseh krajev Zjedinjenih držav — in vsi ti delavci so člani te unije, kajti vsi delavci mesta Portland Ore., morajo biti člani kakor unije — in k uniji izdelovalcev parniških kotlov spada največje število tamošnjih delavcev.

Poslojpe imenovane unije imenuje prebivalstvo mesta Portland "marmorjevo palačo", ker je zidovje na zunanji strani pokrito z marmorjevimi ploščami — in vsak član te unije mora plačevati po \$3.50 mesečne članarine. Med temi člani je mnogo farmdrjev iz osrednjeevropskih držav, ki se ne morejo ločiti od svojih kap iz kuhovine; in tu je tudi mnogo "cowboyev" iz Texasa in Oklahome, ki prihajajo k sejam še vedno v svojih visokopetnih škornjih.

Naj tem povodom omenimo v par besedah zgodovino "marmorjeve palače". Tekom zadnje depresije, se je število članov te unije zmanjšalo na borilnih 150 članov. Ti člani so tedaj zborovali v sobici, katero so najeli v Portland's Labor Temple, kajti unija je bila npr. prav siromašna. Leta 1937 je ta unija v toliko napredovala, da je imela že 627 članov. In potem je nastala vojna; — vsled vojne se je ladjedelstvo v Portlandu hitro razvijalo — posebno še v kolikor pridejo Henry J. Kaiserjeve ladjedelnice v postev.

Tajništvo unije je vsled tega sklenilo, da unija potrebuje svoje lastno poslojpe. Neposredno za omenjenim poslojpej "Labor Temple", stoji Švicarska dvorana, katero je unija začasno najela. Potem je finančni tajnik te unije najel najboljše arhitekta, ki so poslojpe švicarske dvorane spremenili v imenovano palačo. Zidovje tega poslojpa so obdali z marmorjevimi ploščami vse do četrtega nadstropja. Vhod v poslojpe je sedaj kar najmodernejši, kajti zgrajen je v polkrogu in okrašen z ploščami raznobarnega granita. Na steni je krasno izdelan napis: "Boilermakers", Iron Shipbuilders, Welders' and Helpers' Local No. 72." Poslojpe stane unijo — \$250,000.00.

Prva dva nadstropja te palače sta vedno odprta. Glavno nadstropje, oziroma nadprtiličje, kjer člani plačujejo svoje prispevke in članarino, izgleda kakor nadprtiličje najmodernejšega bančnega poslojpa. In v podprtiličju imajo člani na razpolago najmodernejšo ureje-

Stari člani te delavske organizacije, ki se spominjajo predvojnih časov, pa povdarjajo, da ko nastopi zopet mirna doba, in ko takozvani izdelovalci parniških kotlov odpotujejo domov na svoje farme in pašnike jugozapadnih prerij, bo imela omenjena unija kar najlepši — spomenik sedanjih vojnih časov.

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani

Lične v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY

216 W. 18th Street New York 11

se vključene sledeče

slovenske pesmi: SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA" V PESMARICI

1. Podoknica — moški zbor s bariton samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Otočli zvon — mešani zbor
5. Pomladnaka — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Altantaki odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samospevom
9. Kantata iz psalma 136 — moški zbor
10. Soči — za samospeve, mešani zbor in spremljevanjem glasovira
11. Psalm 29 — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO 50 centov KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zore, katere je uglaslil in v samozaložbi izdal MA-TEJ L. HOLMAR, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Dopisov brez podpisov in osebne ne pričajo
mo. Dopis na četrtino številke naj bo
v našem uradu najkasneje v sredo jutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopis se nam vedno dobrodolet, kar nam daje
vse naše čitatelje in se s njimi naši rojaki tako
rekoč med seboj pogovarjajo.

ZA JUGOSLOVANSKE OTROKE

Spoštovani bratje in sestre:
Nikoli dosedaj v svoji zgodovini ni jugoslovanski narod pretrpel tako težke zgube kakor v tej krvavi borbi, ki se sedaj vodi že četrto leto na jugoslovanskih tleh. Še nikoli dosedaj niso Jugoslavlani, ki se nabajajo v Zedinjenih Ameriških Državah, čutili bolj globoko, da je njihova dolžnost priteči na pomoč svojim bratom v domovini. Ob vsaki priliki darežljivo doprinajajo svoj del v pomoč vitezki borbi Narodno-osvobodilne vojske v Jugoslaviji, ker jih vodita čustvo in zavest.

To pot želimo obrniti pažnjo posebno na jugoslovanske otroke. Stotisoči so zgubili svoje starše, zgubili so streho in domače ognjišče, so izpostavljeni gladi in zamenarjenju, nezgodam in nevarnosti. Ti otroci že četrto leto, posebno v krajih težkih borb, živijo kakor gonjena zverjad, tavaajo po gozdocih iščejo zatočišča in zaščito. Četudi so ti otroci pogosto primer hrabrosti, požrtvovanja in nacionalne zavesti, so njihove duše preplašene, zmešane, strahovane in zgrožene. Po osvoboditvi bo treba posebno nege, da si bodo izčeli rane, ki jih jim je zadala surova sovražnikova okupacija, in se bodo pripravili za normalno življenje v svobodni in srečnejši očetnjavi.

Kaj bi mogli ameriški Jugoslavlani storiti za te mlade mučenike? Ali ni čas, da se malo pobavimo s to mislijo? Osvoboditve Jugoslavije bo mogoče prišlo prej, kakor smo se pa nadejali, in mi ne smemo biti nepravilni. Kaj ne bi mogli že sedaj poduzeti korake in začeti zbirati obleke, čevlje, školsko opremo, manjše muzikalne instrumente, opremo za razne sporte?

Za sedaj se ustavimo pri zbiranju šolske opreme, godbenih instrumentov in opreme za razne sporte. Sedaj je konec šolskega leta in naši otroci v tej srečni napredni deželi mečejo proč mnogo stvari, ki jih prihodnje šolsko leto ne bodo več potrebovali. Zbirajmo varno sledenče stvari: papir, peresa, svinčnike, ravnila, šestila, zemljevide, risalne potrebščine in drugo in pripravljamo "šolske pakete" — school kits — za

jugoslovanske otroke. Naj naše pridne in podvzetne žene, v katerih žive gori zavest, da pripadajo jugoslovanskim narodom, ki so zadržili svet s svojim junaštvom in samozatajevanjem, naj si one stavijo za nalogo, da sestavijo zavetke iz stvari, ki jih njihovi otroci nič več ne potrebujejo, za otroke v Jugoslaviji. Kolikim potrebam bi bilo zadosteno, kolikim otrokom koristilo in koliko veselja narejenega.

Važno in zelo nujno je, DA ZAČNEMO TO AKCIJO TAKOJ, ŽE TE DNI. Na tisoče jugoslovanskih otrok je že sedaj v begunstvu, v tujini, po taboriščih v Egiptu in Italiji. Zanje so takoj bili ustanovljeni šolski tečaji, toda pri prvih korakih se je pokazalo pomanjkanje in najnujnejši in najosnovnejši šolskih potrebščin. POHITIMO IN POSLJIMO JIM VSE ČIMPREJE. Srečni smo, da moremo izvršiti svojo dolžnost do svojega naroda.

Upamo, da se bodo odbori naših žen, v vsakem kraju, vsi naši krajevni odbori kakor tudi vse naše organizacije udeležili tega dela in začeli z nabiranjem takoj. Vse nabrane predmete je poslati na Združeni odbor južno-slovanskih Amerikancev, (United Committee of South-Slavic Americans, 1010 Park Avenue, New York 28, N. Y.), ki bo poskrbel, da jih pošlje na pravi naslov.

Združeni odbor južno-slovanskih Amerikancev.

Hčerka Mr. Zavertnika zaročena

V Greater New Yorku in v Chicagu splošno poznani in spoštovani narodni delavci, inženir Mr. Joseph Zavertnik iz Englewood, N. J., je naznanil, da se je njegova hčerka Miss Dorothea zaročila z Mr. Johnom E. Dosey iz Shaker Heights, Ohio.

Miss Zavertnik je gradnirala na Dwight Morrow High School v Englewood in na Moravian College for Women. Njen zaročenec pa je dokončal Lehigh University ter je zaposlen pri Western Electric Company v Kearny, N. J. V kratkem pa bo odšel v armado.

Mladina zaročencema želimo obilo sreče!

VELIKA NARODNA PRIREDITEV V NEW YORKU V ARLINGTON HALL V NEDELJO, 9. JULIJA

Pod imenom "Pozdrav osvobodilnim silam", Združene Jugoslovanske Amerikancev v New Yorku prireja velik narodni shod v nedeljo, 9. julija v Arlington Halli, 28 St. Marks Place, New York City, ob 3. uri popoldne.

Novi vojni in politični dogodki, posebno v zvezi z Jugoslavijo in osvobodilno borbo njegovega naroda, zahtevajo, da prihitimo na to prireditev vsi Jugoslavlani v New Yorku in iz okolice. Govorniki vključujejo

kongresmana Marcantonio, rev. Strahinja Maletich, Janko Rogelj, gospa Gačinović in Toma Babin. Vsi bodo naglašali, kaj je treba, da bo naša dolžnost in naš pravec z ozirom v vidu na dogodke, ki se naglo razvijajo.

Ne pozabite bratje in sestre, prihitite vsi na to prireditev in pripeljite s seboj kar največ mogoče prijateljev. Vstopnina bo prosta.

Za odbor: V. Uječ.

PISMO FARMERJA

Eagle Nest, N. M. — Najprvo prosim, da ne zamerite, ker sem malo prekasen, to je mesec in pol z moje naročnine. Vzroka ne morem navesti, zakaj sem skoraj vsakokrat ostankar. Največji vzrok je ta, ko bi se tako lahko pripravil pisati kakor čitati, ne bi bil nikdar zaostankar, pa kaj hočem, ker naše farmerske roke so prenerodne, da bi prijele tako malo stvar, kakor je svinčnik ali pero. Ko bi se tako bal vil ali lopate in pluga, bi prav slabo rastle. Pa kaj hočemo, ko je že tako, če je človek za eno stvar, ni za drugo.

Sedaj bi pa rad malo navedel naše hribovske razmere. Kar se tiče zime, smo jako hudo imeli. Jaz sem tukaj že 27 let, pa tako hude še nisimo imeli. Dosti ljudi pravi: "Farmer se počije pozimi." Pa takega počitka ne privoščim hobencem, na jbo prijatelj ali sovražnik.

Pa to ni celi vzrok zima, da se moramo tako mučiti, skoraj bi rekel, da je največji vzrok vojska. Proklet tisti, ki prodaja bonde.

Leo Arko.

TUJERODCI KUPUJEJO BONDE

Washington. — Po poročilih iz U. S. Treasury Department, ki so jih dobili od čikaških Amerikancev tujega porekla, pa naj bo njihovo ozadje kakršne koli narodnosti, so to Amerikanci združeni v eni želji, da pomagajo deželi njihove izbire v zmagi vojne.

To mišljenje je na prvem mestu med tisoči čikaških prebivalcev, mož in žena, ki so bili rojeni tam, kjer divja sedaj vojna, in ki so sedaj patriotični Amerikanci, ravno tako kot katerikoli, ki je tukaj rojen, katerega starši so tukaj za šest generacij nazaj.

Kot del nacionalnih organizacij v Illinois War Finance Committee, so si dali za cilj čeprav je ta vsota znatno večja, kot pa njihova kvota v tretjem ali četrtem vojnem posojilu.

Na duce skupin je pri skupinah, katerih mnenje bi najbrže užatilo druge skupine ali pa bi vsaj izzvalo protest, če bi bila izražena. Vendar pa je jasno, da ta različna politična mnenja ne preprečujejo njihove popolne harmonije kar se tiče Amerikanske stvari in pa prodajanja bondev.

Lahko bi napisali knjigo o pestrem sodelovanju teh skupin in o čudnih komplikacijah, ki nastanejo zaradi njihovih različnih mnenj o evropski politiki, pa vedno gredo na drugo mesto, ko slika — kupite bonde.

Poljska, Českoslovaška, Italijanska, in Grška narodnost je najpogostejša. Prve dve skupine delujeta skozi več finančnih in bratovskih organizacij, in v ozki zvezi z svojimi narodnimi unijami in zvezami.

Tudi Grki imajo važna nacionalna organizacija, ne samo ono, posebno v Ahepa, ki se je spreobrnila v organizacijo za

POZIV SLOVENSKEM DRUŠTVOM

Združena Slovenska Društva v New Yorku obdržujejo seje vsak prvi petek v mesecu v Slovenskem Domu v Brooklynu.

Če vaše društvo še ni pridruženo, pridružite se! Odbor.

V SPOMIN POKOJNI

Trenary, Mich. — Ker mi ravno čas dopušča, da napišem par vrstic v spomin pokojni Mary Matekel, ki je za vedno zatisnila oči 20. junija, v najlepši starosti 46 let. Doma je bila iz štajerskega, kura Vransko, rojena Praznik. Pokojna zapuščala soproga in pet otrok; enega sina v armadi nekje na Južnem Pacifiku. Kako si je želela, da bi ga videla. Ni bil še nobenkrat doma, odkar je šel h vojakom, kjer je že 18 mesecev, toda je bilo nemogoče, kajti smrti je neisprošna in je bila vsa zdravniška pomoč zaman.

Lepa hvala vsem sosedom, kakor tudi prijateljem iz Trenary, Mich. ki so ji toliko pisem pisali in jo tolažili, ker ni smela imeti obiskov in si je s tem tolažila, da je niso pozabili. Še rekla je: "Veš, kadar ozdravim, bom lep dopis dala v časopis." Naj ji bo s tem želja izpolnjena, čeravno bi bila ona boljše spisala.

Lepa hvala sosedu Antoniji Kokovnik in Mrs. Ludwig Knaus, ki so nabirale za evetlice. Hvala vsem, ki ste glavo

vali za naše. Darovali in pokazali ste ji vse prijateljstvo, ko smo jo spremili k zadnjemu počitku. Naj ji bo lahka ameriška gruda! Zaslužila si si mir!

Lepa hvala tudi Mr. in Mrs. Locknikar za venec, ki sta ga poslala iz Sharon, Pa., kakor tudi vsem, ki ste od daleč prišli. Imen ne bom omenil, ker jih je preveč. Torej lepa hvala še nekrat vsem, ki ste tolažili družino v teh žalostnih urah, ker je bila skrbna mati in dobra gospodinja. Bila je tudi vselej naravnost in vedno dobra in je rada pomagala. Družini naše sožalje, Tebi, draga Mary, pa želim počivaj v miru.

S tem končam ta dopis v ime naše družine in soproga Franka Matekel, kakor tudi brata in družine: vsi v Trenary, Mich. Frank Praznik.

JUGOSLOVANSKI POMOŽNI ODBOR V AMERIKI SLOVENSKA SEKCIJA

Glavni uradniki: Predsednik: Vincent Cinkar, 2659 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Podpredsednik: Josephine Eriarce, 527 N. Chicago St., Joliet, Ill. Tajnik: Joseph Zalar, 251 N. Chicago St., Joliet, Illinois. Blagajnik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Illinois. Nadzorniki: John Gornik, 6403 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. John Ermenc, 739 W. National Ave., Milwaukee, Wisc. Frank J. Wedie, 301 Line Street, Joliet, Illinois. Josephine Zakrajsek, 7093 Cornelia Ave., Cleveland, Ohio. Franc Česnik, 5709 Prosser Ave., Cleveland, O. SAMZ.

Direktor publicitete: Janko N. Rogelj, 6208 Schade Ave., Cleveland, O. ABZ.

Lokalni odbori: JPO, SS. Lokalni odbor št. 1, Joliet, Ill. Predsednik: Jos. Zalar, 251-3 N. Chicago St., Joliet, Ill. Tajnik: John Adamich, 1120 Highland Ave. in blagajnik: Louis Kosmerl, 751 N. Hickory St.

Lokalni odbor št. 2, Cleveland, Ohio. Predsednik: John Pollock, 6407 St. Clair Ave.; tajnik: Frank Turek, 6117 St. Clair Ave. in blagajnik: Joseph Okorn, 1006 East 68 Street.

Lokalni odbor št. 3, Chisholm, Minn. Predsednik: Frank Kne, 415 3rd St., N. W.; tajnica: Margaret Janeczich, 505 5th Street, N. W. in blagajnik: John Lamuth, 26 3rd Street, N. W.

Lokalni odbor št. 4, Sheboygan, Wis. Predsednik: Marie Prisdand, 1034 Dillingham Ave.; tajnica: Johanna Mohar, 1138 Dillingham Ave. in blagajnik: Martin Jelenc, 1027 S. 8th St.

Lokalni odbor št. 5, Milwaukee, Wis. Predsednik: John Oblak, 215 W. Walker St.; tajnik: Rev. D. M. Seinar, 1210 So. 61st St. in blagajnik: Rev. Anton Schiffer, 823 W. Mineral St.

Lokalni odbor št. 6, Ely, Minn. Predsednik: Anton Zhašnik, AFU Building; tajnik: Ivan Tauzell, Ely, Minn. in blagajnik: Louis Champa, Sr., Ely, Minn.

Lokalni odbor št. 7, St. Louis, Mo. Predsednik: Geo. Koracevich, 2063 S. Jefferson St.; tajnik: Enselio Rulic, 401 E. Marceau St. in blagajnik: John Marušić, 2751 Park Ave.

Lokalni odbor št. 8, Chicago, Ill. Predsednik: Anton Krapenc, 1636 W. 21st Place; tajnik: John Gottlieb, 1845 West Cermak Rd. in blagajnik: Leo Jurjovec, Sr., 1840 W. 22nd Place.

Lokalni odbor št. 9, Waukegan, Ill. Predsednik: Anton Kobal, 1015 Commonwealth Ave., North Chicago, Ill.; tajnik: Joseph Zore, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill. in blagajnik: Frank Nagode, 913 McAllister St., Waukegan, Ill.

Lokalni odbor št. 10, Lloydell, Pa. Predsednik: Joseph Matičič; tajnik: Joseph Arhar, P. O. Box 129, in blagajnik: John Jereb.

Lokalni odbor št. 11, Butte, Mont. Predsednik: Charles Propp, 1144 East Second St.; tajnik: Ignacij Oražen, 2029 Walnut St. in blagajnik: Charles Larsen, 201 East Park St.

Lokalni odbor št. 12, Pittsburgh, Pa. Predsednik: F. J. Kress, 218 — 57th St.; tajnik: John Dečman in blagajnik: Nick Porše.

Lokalni odbor št. 13, Farrell, Pa. Predsednik: Frank Kramar, P. O. Box 241; tajnica: Frances Gorenc, 925 Cedar Ave., Sharon, Pa. in blagajnik: Joseph Garm, Sr., 887 Cedar Ave., Sharon, Pa.

Lokalni odbor št. 14, Lorain, Ohio. Predsednik: Miss Mary E. Palutnik, 1711 East 20th St.; tajnica: Matilda Ostanek, 1848 East 34th St. in blagajnik: Hermilna Zortz.

Lokalni odbor št. 15, Clinton, Ind. Predsednik: Anton Jarc, RR 2; tajnik: Frank Bregar, 1150 Anderson St. in blagajnik: Frank Prašnikar, RR 2.

Lokalni odbor št. 21, Denver, Colo. Predsednik: Anthony Jersin, 4825 Washington St.; tajnik: Frank Okoren, 4750 Pearl St. in blagajnik: George Pavlakovich, 4673 Pearl St.

Lokalni odbor št. 22, La Salle, Ill. Predsednik: Leo Zernik, Lincoln Ave.; tajnik: Frank Kohlsch, Garfield Ave. in blagajnik: Emma Shimkus, 717 5th Street.

Lokalni odbor št. 23, Johnstown, Pa. Predsednik: Andrew Vidrich, 706 Forest Ave.; tajnik: John Langerhale, Jr., 516 Linden Ave. in blagajnik: obnem.

Lokalni odbor št. 24, Trinidad, Colo. Predsednik: Math Karcich, 1011 Lincoln Ave.; tajnik: John Lipee, P. O. Box 26, Bon Carbo, Colo. in blagajnik: Frank Tomažin, 1802 Linden Ave.

Lokalni odbor št. 25, Claridge, Pa. Predsednik: John Korčec, R. D. 1, Export, Pa.; tajnik: Anton Zornik, Box 202, Hermine, Pa. in blagajnik: Alexander Skerl, Export, Pa.

Lokalni odbor št. 26, Indianapolis, Ind. Predsednik: Louis Znidarski, 938 N. Ketcham St.; tajnica: Jennie Gerbick, 718 N. Holmes Ave. in blagajnik: Anton Hren, 925 N. Haugh Street.

Lokalni odbor št. 27, Strabane, Pa. Predsednik: John Beeve, Box 16, Strabane, Pa.; tajnik: John Bole, Box 128, Strabane, Pa. in blagajnik: John Troha, Strabane, Pa.

Lokalni odbor št. 28, E. Helena, Mont. Predsednik: Louis Smith, P. O. Box 371; tajnik in blagajnik: Joseph M. Sasek, P. O. Box 331.

Lokalni odbor št. 29, Bridgeport — Boydsville, Ohio. Predsednik: Joseph Snaj, R. F. D. 1 Box 7, Bridgeport, Ohio; tajnik in blagajnik: John Vitez, Box 848, Barton, Ohio.

Lokalni odbor št. 30, San Francisco, Calif. Predsednik: Andrew Leksan, 549 Rhode Island St.; tajnik: Joseph Fabian, 534 Utah St. in blagajnik: Valentine Lahmar, 702 San Bruno Ave.

Lokalni odbor št. 31, Eveleth, Minn. Predsednik: Jacob Senikar, Box 152; tajnik: John Habjan, 610 Douglas Ave. in blagajnik: John Pauchnik, 727 Summit St.

Lokalni odbor št. 32, So. Chicago, Ill. Predsednik: Frank Kosic, 9753 Avenue J; tajnik: Louis Kosele, 9842 Ewing Ave. in blagajnik: Jacob Brljavac, 10121 Ave. M.

Lokalni odbor št. 33, N. Braddock, Pa. Predsednik: Nikola Pavlakovich, 1513 Brinton Ave.; tajnik: Anton Rednak, 1719 Poplar Way, in blagajnik: Frances Marthaus, 1015 Braddock Avenue.

Lokalni odbor št. 34, Detroit, Mich. Predsednik: Matthew Urbas, 12023 Whitcomb; tajnica: Katherine Kralnz, 17538 Hawthorne Ave. in blagajnik: Anton Cedilnik, 1221 Nevada.

Lokalni odbor št. 35, Cleveland, Ohio. — (Okrožje Collinwood.) Predsednik: Joseph Terbižan, 14707 Hale Ave.; tajnik: Joseph Durn, 15005 Waterloo Rd. in blagajnik: John Leskovec, 948 East 250 St., Euclid, Ohio.

Lokalni odbor št. 36, Girard, Ohio. — Predsednik: Anton Kiki, 16 East Lucius Ave., Youngstown, Ohio; tajnik: Rezek, 167 Trumbull Ave., Girard, Ohio; in John Ryan, 62 Smithsonian St., Girard, Ohio.

Lokalni odbor št. 37, Cleveland, Ohio. — (West Park okrožje.) Predsednik: Ivana Zalar, 11920 Longmead Ave.; tajnica: Cecilia Brodnik, 4392 West 130th St.; in blagajnik: Josephine Bljak, 13101 Crossburn Ave.

NAJBOLJŠI PRIJATELJ V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA BRATSKA DELAVSKA PODPORA USTANOVA

Sprejema možke in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 64,500

Premoženje: \$11,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancev za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtiku gotovino oz. znakce (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Iz francoščine prestavil J. L.

(70)

Mladenč nadatuje: "Aha, vaš boter vam izvestno nič ni o tem povedal, stari lasjak! Navzvel vam je, da ste hči Jacques Mellierova; ne-li? In vi ste to verjeli? Že trideset let je dobri Mellier vdovec. Imel je le enega otroka, Lucilo; ta je mrtva. Kar se vas tiče, niste niti v sorodu z Mellierom! In če ste tu na pristavi, imate zahvaliti Rouvenata, ki se je neki dan umislil, da vas tukaj sprejme. — Vidite torej, milostiva gospica, da nimate biti za kaj tako prevzetni, ter da vam le čast izkažem, ako vas vzamem za svojo soprogo!"

Blanche je prebledela kakor zid. Oči so jej bile čezmerno odprte; krčevito drhteč je stala nepremično pred njim. Bila je uničena! "Ali je to res?" povpraša potem z razdušljivim glasom.

Lepi Fran zasiče: "Celo poštenu Rouvenat, ki se nikdar ne laže, ne bi se upal, vam tega zanikati."

"In moj oče, moj oče?" hiti povpraševati deklica kakor iz sebe.

"To je zopet druga reč! Gotovo ste že slišali praviti o nekem človeku, ki je pred devetnajstimi leti bil ubit na deželni cesti, ne daleč od pristave senilonske..."

"Da, da, spominjam se!"

"Morilec se je zval Jean Renaud."

"Jean Renaud." ponavlja deklica in sili na jok.

"Tega Jeana Renauda so prijeli in obsodili k dožitemu prisilnemu delu; poslan je bil v Cayenne. In ako ni tam umrl, živi gotovo še danes."

Nesrečna deklica je slutila najstrašnejše. Brez sape povpraša dalje: "Nu in?"

"Nu, ker že hočete vedeti vse, znajte: vi ste hči Jean Renaudova!"

Blanche zadušno zakriči ter se zgrudi onesveščena na tla. Malopridnik jo je trenotek gledal z mrzlim, suhim očesom. "Ha!" reče potem, glavo privzdignivši, "Umrta ne boče zaradi tega!"

In zmuzne se iz lope.

23.

Ko se Blanche zopet zave, pogleda najprej (začuden zmedeno okolo sebe. Kmalu jej pride vse v spomin. Bolesno zakriči, potem vstane, skrije si obraz z drhtečimi rokami ter prične mlo jokati in stokati.

Kar je občutila rečna deklica, je bilo grozno. Zdelo se ji je, da je ni več ter da se je zgradba njenega življenja podrla nad njo. Čutila se je zapuščeno, izgubljeno, zavrženo ter izpojevo iz hiše, ki je v njej preživela vesela otroška leta!

Kakor prokletstvo je zvenelo zmerom in zmerom v njenih ušesih: "Ti si hči Jean Renaudova, hči ubijalka, hči ujetnikova!"

"Tedad nimam pravice več do svojega imena!" zaplače. "Jaz sem ga bila le ukradla; iz usmiljenja so mi dajali hrano in stanovanje. Kradem vse prijaznosti, ki z njimi osipljavo gospodično Mellierovo... O moj Bog, o moj Bog, srce mi poči!"

Dolgo je jokala; a potem se je nekoliko umirila. Vstane, otere si solze ter se povrne v hišo. Dekla, ugledavši jo, iznenada zakriči: "Za Boga svetega, gospodična, kako ste bledi! Kaj se je vam prigodilo?"

"Nič," odgovori Blanche žalostno. "Nič."

Stopi gor po stopnicah; hotela je iti v izbo Jacques Mellierovo. A na vratih se premisli. Hiti v svojo sobico. Tam ugleda šopek starega Mardochea. Žalosten nesmehljaj se ji poziblje po ustnih. "Vsi, vsi, celo stari prosjak me ima za drugo kakor sem!"

In njene misli so potovale daleč, daleč proč, proti onemu otoku v južnem morju, kjer trpe galejni kaznjenci. V duhu je gledala svojega očeta bledega, suhega, imajočega vdrti oči, mučenega po pekoči ga vesti, potrtega zaradi sramote, omahujočega pod težkimi verigami! Zdajci pade na kolena ter prosi Vsemogočnega, da se usmili nesrečnika. In molila je dolgo, dolgo! Solnce je bilo zatono. Udarila je ura sedem. Rouvenat se je bil vrnil. Prvo njegovo vprašanje je bilo po Blanche-i.

"Ona je v svoji sobi," reče dekla. "Dobro," opomni Rouvenat ter odide ogledavat v hleve.

V trenotku, ko so hoteli iti k večerji, je kramljal z Mellierom v jedilnici. Dekla prinese juho na mizo.

"Ali gospodične Blanche-e še ni dol?" povpraša Rouvenat.

"Ne še."

"Tedad jo pa pokličite!"

Dekla se požuri, da pokliče Blanche-o. A mlada deklica ni odgovorila njenemu pozivu. Tako se dekla vrne ter reče Rouvenatu: "Ne vem, če me je gospodična slišala; ni mi odgovorila ničesar."

"Hočem sam iti ponjo."

To reki zapusti Rouvenat jedilnico. Ves dan mu je nekaj težilo sree, kakor huda slutnja.

V veliki jedilnici so obedovali posli, med njimi tudi Lepi Fran.

Neki blapec se obrne k svojem sosedu ter mu zašepče prav po tihoma v uho: "Le poglej Frana; kako čudno danes izgleda!"

"Še mnogo bolj čovarski je kakor sploh!"

"Bled je zelo, kakor da bi ga spobelili!"

"Meni se zdi, da je storil kaj zlega."

(Nadaljevanje sledi.)

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th St., Chicago 23, I'

Oklic konvencije

Prva konvencija Slovenskega ameriškega narodnega sveta se bo vršila v Clevelandu, O., v soboto, 2. septembra 1944, in po potrebi se bo nadaljevala 3. in 4. septembra. Zastopstvo na konvenciji imajo člani izvršnega in širšega odbora SANSa ter izvoljeni delegati njegovih podružnic, ali njihovi namestniki, in delegati ali namestniki od izvršnega odbora odobrenih organizacij, društev in skupin, ki so finančno in moralno pripomogle do zgraditve naše organizacije. Vse aktivne SANSove podružnice so upravičene do enega ali več delegatov, na podlagi svojega članstva ali števila prispevajajočih društev in skupin, priključenih vsaki podružnici, druge prispevajoče organizacije pa vsaka do enega delegata.

Neaktivne podružnice in organizacije, ki finančno niso prispevale v SANSovo blagajno, niso upravičene do zastopstva. Poziv za volitev delegatov in namestnikov

Vse SANSove podružnice, ki so v smislu zgorajšnjega pojava upravičene do zastopstva na prvi konvenciji, se pozivajo, da izvolijo svojega delegata in njegovega namestnika na redni ali izredni seji vsake podružnice v mesecu juliju in avgustu. Vsaka podružnica je pismeno obveščena, do koliko delegatov je upravičena, na podlagi števila prispevajajočih članov, društev ali drugih skupin in na podlagi prispevanja vsote, in ima pravico izvoliti dotično število delegatov. Druge prispevajoče organizacije, društva in skupine, ki ne tvorijo redne podružnice SANSa, so istotako obveščene, da izvolijo in pošljejo na konvencijo svojega delegata ali njegovega namestnika.

Število delegatov za vsako podružnico ter imena nevladenih organizacij, ki prispevajo v SANSovo blagajno, je določil SANSov izvršni odbor na svoji redni seji dne 1. julija na podlagi podatkov v upravnem uradu SANSa.

V naselbinah, kjer je več podružnic, se smejo podružnice združiti v svrhu izvolitve enega delegata. To velja le za podružnice, katere vsled finančnih razmer ne morejo poslati vsaka svojega delegata na konvencijo.

Imena in naslovi izvoljenih delegatov in njihovih namestnikov morajo biti poslani v SANSov urad ne kasneje kot do 19. avgusta 1944.

Vozne stroške delegatov plača vsaka podružnica ali prispevajoča organizacija sama, iz SANSove blagajne pa se bodo plačale le dnevnice za čas zborovanja.

Vsaka podružnica ali organizacija, ki je upravičena do delegata ali delegatov, naj izroči svojemu delegatu ali njegovemu namestniku pravomočno poverilnico.

Vsa druga navodila in informacije bodo objavljena v slovenskih listih, ki objavljajo SANSova poročila.

Chicago, Ill., 1. julija 1944.

Slovenski ameriški narodni svet,
Ethel Kristan, predsednik.
Mirko G. Kuhelj,
izvršni tajnik.

VOJAK, KI MORA ZNATIVSE

Pravi padobranec je vojak, ki mora znati vse. Prvi padobranci so se prijavili že proti koncu svetovne vojne. Smatralo jo, da je prvo padobransko enoto organiziral francoski pilot Evrard. Člani te padobranske enote so se spuščali v ozadje za nemško vojsko v Ardenih.

Po končani svetovni vojni so to vrsto vojske popolnoma zanemarili. Na novo so ga oživili in organizirali Sovjeti leta 1927. Istega leta je pisal o padobranjih angleški general Michael, malo kasneje se je začela zanimati za padobrance tudi Francija. Polkovnik Grey je začel s prvo šolo za to vrsto orožja.

Nemčija sprva ni polagala velike važnosti na to vrsto orožja, le po en vojak iz vsakega pehotnega bataljona je bil izučen in izvežban kot padobranec. Medtem pa se je v Sovjetski Rusiji pokazalo padobranstvo, ki se je tam že visoko razvilo, kot zelo pomembna enota v vojski.

Nemčija je uporabila ta izkustva in je izurila svoje padobrance skoraj do popolnosti. Koliko divizij padobrancev imajo zavezniki v sedanjih vojni ni natančno znano, ve se le toliko, da je ta del vojske ni bil zanemarljen, in da so bili padobranci uporabljeni v vpadu v Normandijo.

Član padobranskega oddelka mora biti vse drugače oborožen in mora imeti mnogo večjo izobrazbo in več vojaškega znanja kot navaden vojak. Pred vsem mora poznati jezik tiste države, v katere zaladje se spusti, mora znati voziti kolo, motorno kolo, avto, ker se mora poslužiti teh prevoznih sredstev, če se mu le ponudi prilika. Popolnoma mora biti izvežban za borbo s puško, revolverjem in stroji-

zacija, društva in skupine, ki ne tvorijo redne podružnice SANSa, so istotako obveščene, da izvolijo in pošljejo na konvencijo svojega delegata ali njegovega namestnika.

Število delegatov za vsako podružnico ter imena nevladenih organizacij, ki prispevajo v SANSovo blagajno, je določil SANSov izvršni odbor na svoji redni seji dne 1. julija na podlagi podatkov v upravnem uradu SANSa.

V naselbinah, kjer je več podružnic, se smejo podružnice združiti v svrhu izvolitve enega delegata. To velja le za podružnice, katere vsled finančnih razmer ne morejo poslati vsaka svojega delegata na konvencijo.

Imena in naslovi izvoljenih delegatov in njihovih namestnikov morajo biti poslani v SANSov urad ne kasneje kot do 19. avgusta 1944.

Vozne stroške delegatov plača vsaka podružnica ali prispevajoča organizacija sama, iz SANSove blagajne pa se bodo plačale le dnevnice za čas zborovanja.

Vsaka podružnica ali organizacija, ki je upravičena do delegata ali delegatov, naj izroči svojemu delegatu ali njegovemu namestniku pravomočno poverilnico.

Vsa druga navodila in informacije bodo objavljena v slovenskih listih, ki objavljajo SANSova poročila.

Chicago, Ill., 1. julija 1944.

Slovenski ameriški narodni svet,
Ethel Kristan, predsednik.
Mirko G. Kuhelj,
izvršni tajnik.

5th WAR LOAN

OBOROŽENA SILA Z. S. S. R.

Ko je junija 1941. Hitler napadel Z. S. S. R. je računalo, da imajo njegove armade pred seboj sovjetsko vojsko, ki šteje 3 do 5 milijonov mož, 5 do 10 tisoč tankov in okrog 10 tisoč letal. Hitler je postavil v borbo 250 nemških divizij (približno 3 in pol milijone mož), 15 tisoč tankov in 15 tisoč letal. Njegovi podrepmiki Madjarska, Romunija in Finska, naj bi skupno z Italijo postavili nadaljnjih 100 divizij. Nemška premoč je bila očitna. Hitlerjevi generali so napovedali, da bodo prusijske horde v osmih tednih v Moskvi. Na obletnico nemškega napada na Rusijo je Hitler izjavil: "Zmotili smo se, niti pojma nismo imeli, kako so se Rusi pravili na obrambo... Znagali bomo, ali potrebne bodo še mnoge ogorčene bitke."

Koliko znaša v resnici sila sovjetske armade? Goebbels je nekoč pripovedoval, da so Rusi izgubili 20 milijonov vojakov.

V najskrajnejšem slučaju je mogoče mobilizirati 16 celotnega prebivalstva, t. j. 30 milijonov vojakov za Z. S. S. R. Vrednotno je, da imajo Rusi za zahodne operacije na razpolago 10 milijonov vojakov. Poleg tega ima Z. S. S. R. na vzhodu posebno armado — za vsak slučaj. Tankov, letal in topov pa so izdelali Rusi najmanj za 100% več kakor so mislili Nemci, ki so se zmotili, kakor je dejal Hitler.

Tako po ugotovitvah, kakor tudi po sodbah vojnih strokovnjakov, je sila sovjetske vojske danes večja kakor je bila kdajkoli. Ozadje v teh dveh letih in pol ni počivalo. Šele sedaj je celotna ruska vojna mašinerija v polnem pogonu.

Smrt na cerkvenem koru

V Triumph, Minn., je Mrs. Harry E. Peterson, stara 39 let, stopila pred orgle v cerkvi, da poje solo, ko se je zgrudila in na mestu umrla. Pred dvema letoma je v isti cerkvi nadomoma umrl njen oče.

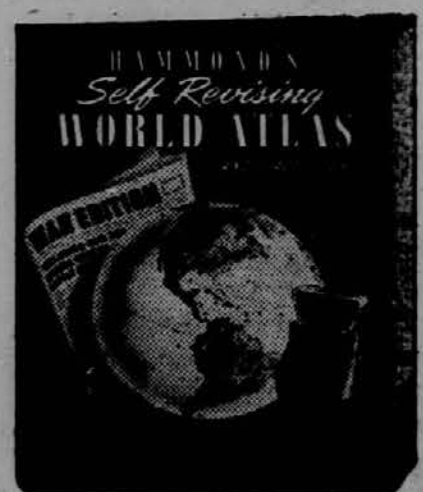
NOVA IZDAJA Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Angleški Molitveniki

V krasni vezavi, najfinejšega izdelka.

"KEY OF HEAVEN" v finem usnju \$1.50

"KEY OF HEAVEN" v imitiranem usnju \$1.—

Naročite pri:

SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

POUČNE KNJIGE

Angleško Slovensko Berilo (F. J. Korn) — Vesnana knjiga

Cena \$2.—

Brezposelnost

Spisal Fran Erjavec

Cena 50c

Obrtno knjigovodstvo

258 strani. esana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključarstvo ter telesolinarstvo

Cena \$1.—

Knjigarna

Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th St., New York 11

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakšna jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Samo nekaj teh knjig je na razpolago!

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO... SADJEREJSTVO...
POLJEDELSTVO

The Garden ENCYCLOPEDIA

Cena knjige:

\$3.50

V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI

Skoro 1400 strani —

750 slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE snovi novih ilustracij!

EDINA VETNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Nič visokih besed — vse je jasno, razloženo, uporabno.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street

New York 11, N. Y.

Združeni narodi potrebujejo ves odvisni živeti, ki ga je mogoče pridelati v Ameriki... Vsak lahko nekoliko pomaga, ako mu je mo goče letos obdelati VICTORY VRT

Pripravite se za to delo že sedaj!

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM—KAR ŽELITE PRIDELATI! 10.000 blankov vam podrobno pokaže vse o vrtnarstvu, o saditvi in sejanju, o gnojenju in okrobi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Združenih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

To knjigo je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtnarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz vsega sveta.